

udført, men ikke kræve kirkelig Vielse bagefter, faa ogsaa en Plet paa deres Ægteskab, saa det bliver et og det samme. Men det er en ren Misforstaaelse. Det er jo en frivillig Sag, at de ikke ville have kirkelig Indvielse, og hvis der kommer til at klæbe nogen Plet ved et saadant Ægteskab, som der sikkert vil i manges Øjne, saa er det ikke en Plet, Staten sætter derpaa, men en Plet, de selv sætte derpaa, idet de ikke ønske den kirkelige Vielse. Der er en meget stor Forskel paa, om Staten tvinger Folk til at nøjes med borgerlig Vielse eller tillader dem at gøre det. Men det er, som sagt, snart saaledes, at man ikke i disse Forhold kan se Forskel paa, hvad der er Tvang, og hvad der er Frihed. Ved at indføre valgfrit borgerligt Ægteskab for Folkekirkens Medlemmer, kan man naturligvis komme over adskillige Vanskeligheder, det nægter jeg ikke. Og som jeg sagde, den Gang dette Lovforslag første Gang forelagdes af de to ærede Forslagsstillere, hvis dette var en Løsning, der havde Udsigt til at gaa igennem i en nær Fremtid, kunde man tage det under Overvejelse. Det vilde i alt Fald være et godt praktisk Argument for Forslaget. Men naar man kommer til nærmere Drøftelse deraf, tror jeg paa ingen Maade, at denne Vej vil vise sig saa let fremkommelig. Man vil, naar man indfører valgfrit borgerligt Ægteskab, tvinge Medlemmer af Folkekirken til at bestemme sig enten for kirkelig Vielse eller borgerlig Ægteskabsindstiftelse. Have de valgt borgerlig Ægteskabsindstiftelse, ville de ikke bagefter kunne faa kirkelig Indvielse, i alt Fald ikke saaledes som de faa det nu, eller som de kunne faa det efter dette Forslag. Det værste er, at de skulle tvinges til at vælge, hvor de ikke føle Trang til et Valg. Det er en ren Misforstaaelse, at de, der nu tage borgerligt Ægteskab, i de fleste Tilfælde gøre det, fordi de ere i Modsætning til Kirken. Der er nogle, der gøre det af den Grund, og over for dem har jeg ikke noget imod, at man siger, de kunde lige saa gerne melde sig ud af Folkekirken. Hvis vi imidlertid gennemgaa de borgerlige Ægteskaber f. Eks. i Kjøbenhavn, hvor de fleste forekomme, hvad viser sig da at være Grundene til, at Folk ville have borgerligt

Ægteskab? Det er tit ganske urimelige Grunde. Det er meget ofte den, at de tro, at borgerligt Ægteskab er billigere end det kirkelige. Det er, efter hvad der er oplyst for mig, en Misforstaaelse. Det er nu blevet indrettet saaledes her i Kjøbenhavn, at den kirkelige Vielse ikke behøver at være dyrere for nogen end den borgerlige Ægteskabsindstiftelse, men det er en almindelig Tro, at det er dyrere. Ved at spørge mig for, har jeg tillige faaet andre mærkelige Grunde. Som en ret hyppig Grund har jeg faaet den, at Bruden ikke har haft Raad til at anskaffe sig saa fin en Dragt, som man antager for nødvendig ved kirkeligt Bryllup. Derfor foretrækker man at gaa paa Raadstuen og lade sig vie. Det er klart, at der i sligt ingen som helst Modsætning er til det kirkelige. De, der ønske at faa borgerligt Ægteskab, gaa op paa et Kontor her i Byen, som ordner den Art Forretninger, og der bliver det hele besørget. De skrive under paa en Del Attester, og blandt disse er der en, der gaar ud paa, at de melde sig ud af Folkekirken. De fleste ane ikke, hvad det betyder, og derfor hænder det ofte, at de kort efter Ægteskabets Indgaaelse betragte sig som Medlemmer af Folkekirken og ønske at tage Del i Folkekirkens Sakramenter o. s. v. De have slet ikke forstaaet, at de ere komne ud af Folkekirken. Det vil med andre Ord sige, at disse Mennesker ikke have valgt borgerligt Ægteskab, fordi de følte sig i nogen Modsætning til Kirken. Men naar det ikke er Grunden, hvorfor skal man saa tvinge dem til at vælge borgerlig Ægteskabsindstiftelse i Modsætning til den kirkelige? Overhovedet forekommer det mig, at man ikke skal tvinge nogen til at foretage noget Skridt bort fra den gamle Ordning, naar de selv ikke ønske det. Giv dem Frihed dertil, naar de ønske det, men tving dem ikke bort, saa længe der er noget ved Folkekirkens Gudstjeneste, de føle sig tiltalte af. Jeg kommer herved til et Punkt, som under denne Forhandling ikke er blevet saa meget fremdraget, som det fortjener. Det er det Punkt, som i Virkeligheden har gjort denne Sag til en brændende Sag i de senere Aar. Det er Spørgsmaalet om, hvorledes Præsternes Stilling er til dem,